

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 28Csp/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216217067
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Beňáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2020:7216217067.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II, sudkyňou JUDr. Alžbetou Beňákovou, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Y. Š., K.. XX.X.XXXX, O. O. X, XXX XX S., zastúpeného opatrovníčkou Z. E., K.. X.X.XXXX, O. R. X, XXX XX S., o zaplatenie 415,34 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 226,97 € s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 415,34 € od 28.1.2016 do zaplatenia na číslo účtu žalobcu vedeného v Prima banka Slovensko, a.s. č. W. XXXXXXXXXXXXXXXX v pravidelných mesačných splátkach vo výške 100,- € mesačne, vždy k 20. dňu v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 26.7.2016 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 415,34 € s príslušenstvom titulom nepovoleného prečerpania na účte.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 20.6.2014 zmluvu č. 7030089001 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej žalobca zriadil a viedol pre žalovaného účet. Podľa zmluvy sa táto spravuje aj znením obchodným podmienok banky pre jednotlivé produkty a Všeobecnými obchodnými podmienkami (VOP), pričom žalovaný sa s ich znením pred podpisom zmluvy riadne oboznámil, čo potvrdil svojím podpisom. Banka je oprávnená za poskytovanie produktov a služieb účtovať na ťarchu vedeného účtu poplatky podľa aktuálneho Sadzobníka poplatkov. V zmysle bodu 3.8 VOP, klient je povinný mať na účte dostatok finančných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru, poplatkov v zmysle Sadzobníka.

3. Žalovaný porušil svoju povinnosť tým, že sa dostal na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento nevyrovnal, žalobca zatvoril účet žalovaného, o čom ho informoval posledným výpisom z účtu. Pre zatvorením účtu žalobca vykonal dňa 27.1.2016 internú účtovnú transakciu (prevod), kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Ďalej poukázal na bod 3.12 VOP, v zmysle ktorého ak nepovolené prečerpanie nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu. Istina pohľadávky 415,34 € je úročená úrokom vo výške 28 % p.a. a to do vyplatenia celej pohľadávky.

4. Súd vo veci vydal dňa 23.1.2017 platobný rozkaz, ktorým vyhovel žalobe žalobcu a zaviazal žalovaného na plnenie v zmysle žalobného petitu. Súd z úradnej činnosti zistil, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. k. 16Ps/4/2015-79 zo dňa 18.4.2016 obmedzený v spôsobilosti na právne úkony tak, že menovaný nemôže robiť právne úkony okrem iného formou uzatvárania zmlúv okrem kúpnych zmlúv s kúpnu cenou neprevyšujúcou 10,- €. V rozsahu obmedzenia spôsobilosti na právne úkony žalovaného ustanovil Z. E., K.. X.X.XXXX za opatrovníčku, ktorá je oprávnená opatrovanca zastupovať. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.5.2016. Súd pre nedoručenie platobného rozkazu žalovanému, uznesením č. k. 28Csp/17/2016- 52 zo dňa 5.12.2017 zrušil vydaný platobný rozkaz.

5. Súd zaslal opatrovníčke žalovaného žalobu spolu s prílohami a poučením na vyjadrenie. Opatrovníčka žalovaného si uvedenú zásielku prevzala dňa 7.11.2018, o čom svedčí doručka na č. I. 56 spisu. Opatrovníčka žalovaného sa k podanej žalobe nevyjadřila.

6. Dodatkom č. 11 k Rozvrhu práce na rok 2018 pre Okresný súd Košice II zo dňa 21.5.2018 s účinnosťou od 23.5.2018 došlo k zmene zákonného sudcu a zákonnou sudkyňou na prejednanie a rozhodnutie sa stala JUDr. Alžbeta Mitríková, t.č. Beňáková. Uvedená zmena bola sporovým stranám oznámená.

7. O podanej žalobe súd rozhodol rozsudkom č. k. 28Csp/17/2016- 66 zo dňa 31.1.2019 tak, že vo výroku I žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 188,37 € žalobcovi, do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vo výroku III rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Po právnom posúdení veci mal súd za to, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov pre absenciu povinnej náležitosti zmluvy a síce úrokovej sadzby v zmysle ust. § 9 ods. 2, písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z.

8. Voči rozsudku do výroku II a III podal odvolanie žalobca s návrhom, aby ho odvolací súd v tejto časti zmenil tak, že žalobe vyhovie aj v jej ostávajúcom rozsahu. Žalobca v odvolaní v prvom rade vytkol súdu prvej inštancie, že vo svojich záveroch nijako nereflektoval na jeho tvrdenie v podaní zo dňa 24.11.2016, podľa ktorého poskytol žalovanému úver formou povoleného prečerpania, a ktoré sa nepovoleným stalo až následne v dôsledku zníženia limitu povoleného prečerpania na nulu. Žalobca sa v tejto súvislosti domnieval, že pokiaľ súd prvej inštancie skutkové vymedzenie žaloby považoval v kontexte jeho doplňujúceho tvrdenia za neúplné alebo nezrozumiteľné a vec prejednal bez toho, aby sa procesne predpokladaným spôsobom pokúsil o odstránenie týchto nedostatkov, dopustil sa vo svojom procesnom postupe pochybenia. V ďalšom rade odvolateľ nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie o absencii dojednania strán o úrokoch a o poplatkoch, založenom na názore, že ich úprava nemôže byť zahrnutá vo VOP a v Sadzobníku, a že musia byť so spotrebiteľom dojednané priamo v zmluve. Žalobca vo svojej odvolacej argumentácii v tejto otázke poukázal na to, že zákon č. 129/2010 Z. z. výslovne nevyžaduje, aby výška úroku za nepovolené prečerpanie musela byť upravená priamo v zmluve. Napokon žalobca v odvolaní nesúhlasil ani so spôsobom, akým sa súd prvej inštancie vysporiadal s otázkou formálnych nárokov, kladených zákonom č. 129/2010 Z. z. na úvery poskytované formou nepovoleného prečerpania, resp. prekročenia v zmysle terminológie použitej v tomto zákone. Upriamil v tomto smere pozornosť na to, že podľa ust. § 1 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z. z. sa § 9 ods. 2 tohto zákona na spotrebiteľský úver vo forme prekročenia nevzťahuje.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřil.

10. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 11Co/321/2019- 102 zo dňa 14.4.2020 zrušil rozsudok súdu v napadnutom zamietavom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Krajský súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vystaval svoj záver, že žalovaný nie je povinný vyrovnáť celý debetný zostatok evidovaný žalobcom na jej bežnom účte, na troch základných myšlienkových pilieroch. Ten prvý spočíval na posúdení povahy úveru, ktorý podľa záveru súdu prvej inštancie vznikol nepovoleným prečerpaním prostriedkov na účte, a teda prekročením vo význame predpokladanom v ust. § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z. Druhý pramenil z názoru o aplikovateľnosti ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. na úver poskytnutý v takejto forme. Napokon ostatný bol založený na názore, že poplatky a úroky možno pri spotrebiteľských úveroch dojednať len v úverovej zmluve. Prvý z týchto čiastkových právnych záverov prvoinštančného súdu bol podľa posúdenia odvolacieho súdu predčasný a ostávajúce dve celkom zrejme nesprávne. Súd prvej inštancie svoj názor, že za súčasť písomnej úverovej zmluvy nemožno považovať súvisiacu zmluvnú

dokumentáciu, v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nijak bližšie nevysvetlil. Nakoľko smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ďalej tiež len „smernica“), ktorá bola transponovaná do slovenského právneho poriadku nevyžaduje, aby zmluva o úvere bola vyhotovená na jednom dokumente a vo svojej podstate pripúšťa, aby sa súčasťou písomnej úverovej zmluvy stali aj iné na trvalom nosiči zachytené náležitosti za predpokladu, že úverová zmluva na ne jasne a presne odkazuje a spotrebiteľovi boli pred uzavretím úverovej zmluvy skutočne odovzdané. Ďalej vytkol súdu právne posúdenie vecí, ktoré založil na aplikácii právnej normy, ktorú v okolnostiach prípadu nebolo možné použiť. Obsahové požiadavky na zmluvu o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania sú upravené v ust. § 9 ods. 1 a 4 a § 10 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. a formality spojené s prekročením sú stanovené v § 18 uvedeného zákona. Platné znenie ust. § 18 zák. č. 129/2010 Z. z., uvedenie údajov o úrokovej sadzbe v zmluve o otvorení bežného účtu, nepredpokladá.

11. V závere uviedol, že v ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie predovšetkým zabezpečiť si pre svoje skutkové závery dostatočný skutkový podklad procesne predpokladaným spôsobom. V tomto postupe sa najmä náležite vysporiada s listinnými dôkazmi, ktoré žalobca v priebehu konania už predložil (včítane Zmluvy o povolenom prečerpaní na účte zo dňa 15.10.2014), ktoré strany navrhnu v nastávajúcom priebehu konania, alebo ktoré sú pre rozhodnutie vo veci nevyhnutné a ich vykonanie je možné aj bez iniciatívy spotrebiteľa s použitím ust. § 295 C.s.p. Po prípadnom doplnení dokazovania súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodne, s tým, že v novom rozhodnutí vezme do úvahy len tie skutočnosti, ktoré vyšli (vyjdú) v konaní najavo (Čl. 11 ods. 4 C.s.p.) procesne správnym postupom, pričom vo svojich úvahách pri posudzovaní veci vyjde z právneho názoru odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.), vyjadreného v uznesení. Nové rozhodnutie súd prvej inštancie náležite odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania.

12. Po zrušení a vrátení veci tunajšiemu súdu, ostala predmetom konania istina v sume 226,97 € s úrokom vo výške 28% p.a. zo sumy 415,34 € od 28.1.2016 do zaplatenia. Výrok I v rozsudku súdu zo dňa 31.1.2019 o zaplatení sumy 188,37 € nadobudol právoplatnosť dňa 30.3.2019.

13. Po doručení uznesenia krajského súdu žalobcovi, tento sa podaním doručeným súdu dňa 8.6.2020 vyjadril k uzneseniu. V podaní vyjadril názor, že účtovanie poplatkov za vedenie účtu a s tým súvisiace služby nesúviseli priamo s povoleným poskytnutím úverového rámca formou povoleného prečerpania. Spotrebiteľská zmluva nemusí byť vyhotovená ako jediný dokument, VOP/OP/sadzovník sú súčasťou úverovej zmluvy a klienta zaväzujú, aj pokiaľ ich klient nepodpísal. V súvislosti s uvedeným poukázal na rozhodovaciai činnosť Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/190/2018 zo dňa 15.11.2018 a sp. zn. 5Co/241/2018 zo dňa 11.12.2018. Ďalej sa venoval výkladu rozlíšenia povoleného debetu (povolené prečerpanie) a nepovolený debet. K povolenému prečerpaniu uviedol, že strany po uzatvorení zmluvy o bežnom účte uzatvorili dňa 15.10.2014 Zmluvu o povolenom prečerpaní, ktorým zriadil žalobca pre žalovaného limit povoleného prečerpania vo výške 300,- €. Na základe žiadosti žalovaného sa uvedený limit mohol meniť, pričom výška aktuálneho limitu bola uvedená v jednotlivých výpisoch z účtu. Žalovaný mal poskytnutú službu povolené prečerpanie na účet s úrokom vo výške 19,90 % ročne, ktoré okrem zmluvy sa riadi aj VOP čl. 8. Žalovaný však prekročoval limit povoleného prečerpania, čím porušoval zmluvu a dostal sa do omeškania s vyplatením povoleného prečerpania, na základe čoho pristúpil žalobca k zníženiu limitu povoleného prečerpania na 0,- € dňa 1.12.2015. Zrušením povoleného prečerpania a neuhradením dlžnej sumy sa žalovaný dostal do nepovoleného debetu vo výške debetného zostatku na účte. Po znížení limitu na 0,- € sa dlh žalovaného navyšoval z právneho titulu prekročenia, ktoré upravuje zákon č. 129/2010 Z.z. v ust. § 2 písm. f) a § 18 a bod 3.12 VOP. Žalovaná suma 415,34 € predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými a všetkými kreditnými obratmi vykonanými na účte žalovaného. Účet klienta je možné zatvoriť len pokiaľ je na ňom nulový zostatok, preto banka pred zatvorením účtu robí internú účtovnú transakciu (prevod), ktorou debetný zostatok na účte klienta prevedie na vnútorný účet banky- ide o bezhotovostný prevod- prevedenie dlhu klienta. Po rozpise kreditných a debetných transakcií uviedol, že súčet kreditných transakcií predstavoval sumu 4.327,02 € a súčet debetných transakcií sumu 4.742,36 €, rozdiel 415,34 predstavuje žalovanú sumu. K vyúčtovaným poplatkom poukázal na čl. IV ods. 2 zmluvy o bežnom účte, podľa ktorého banka účtuje poplatky podľa sadzovníka poplatkov. Majiteľ účtu pred podpisom zmluvy vyhlasuje, že sa pred podpisom zmluvy oboznámil s poplatkami súvisiacimi s príslušnou zmluvou a sadzovníkom poplatkov. V zmysle bodu 2 zmluvy bolo dohodnutý poplatok za upomienku vo výške 15,- € a poplatok za výzvu vo výške 30,- €. Sadzba úroku 19,90% ročne je platná počas trvania povoleného prečerpania a vyplýva zo zmluvy o povolenom prečerpaní ods. 1 a VOP čl. 8.8. Z ods. 3 Zmluvy vyplýva aj úrok z omeškania 5% z čiastky, ktorou žalovaný prekročil limit povoleného prečerpania, ktorý je účtovaný počas trvania

nepovoleného prekročenia limitu povoleného prečerpania až do zníženia limitu na 0,- €, resp. do vyrovnania prečerpania do výšky povoleného prečerpania. Sadzba úroku 28 % ročne je platná pre nepovolené prečerpanie a vyplýva z VOP čl. 3.12 v spojení s výveskou úrokových sadzieb časť Úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu a v spojení s ust. § 2 písm. f) a § 18 zákona č. 129/2010 Z.z.

14. K Podaniu žalobca pripojil výpisy z účtu žalovaného za obdobie od 20.6.2014 do 27.1.2016, Všeobecné obchodné podmienky žalobcu účinné od 20.5.2014, sadzobníky poplatkov žalobcu účinných od 1.2.2014, od 1.9.2014, od 1.3.2015, úrokové sadzby produktov s účinnosťou od 31.12.2015 (vrátane) a od 1.1.2016 (vrátane) a v podaní zo dňa 12.3.2019 pripojil aj Zmluvu o povolenom prečerpaní na účte zo dňa 15.10.2014.

15. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie dňa 1.10.2020, na ktorom sa zúčastnila opatrovníčka žalovaného. Žalobca svoju neprítomnosť ospravedlnil podaním doručeným súdu dňa 30.7.2020 z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti a tiež z dôvodu hospodárnosti konania s úmyslom predísť navyšovaniu trov konania. Všetky relevantné tvrdenia a dôkazy obsahuje žaloba, resp. odpoveď na výzvu súdu.

16. Opatrovníčka žalovaného na pojednávaní uviedla, že jej syn bol vo výkone trestu odňatia slobody 4x, preto ani nemala žiadne finančné prostriedky, nakoľko všetky mu išli do výkonu trestu odňatia slobody. Keď sa vrátil domov, banka ho vyzvala na zaplatenie 218,- €, avšak nakoľko neboli tieto peniaze uhradené, banka to zrušila a požadovala zaplatenie celej sumy. Následne na to zabudla, mali iné starosti. Je ochotná zaplatiť tento dlh, avšak v splátkach po 100,- € mesačne. Ďalej k svojim majetkovým pomeroch uviedla, že momentálne žijú v podnájme. Je zamestnaná, avšak dostáva len minimálnu mzdu, čo je jej jediným príjmom. Žiadne ďalšie príjmy nemá. Takisto nevlastní žiaden majetok tak nehnuteľný ako ani hnuťelný majetok.

17. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

18. Na základe Zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo dňa 20.6.2014 (ďalej len „zmluva“) zriadil a viedol žalobca pre žalovaného účet. Medzi stranami bolo nesporné, že dňa 15.10.2014 bola so žalovaným uzatvorená Zmluva o povolenom prečerpaní na účte, ktorej neoddeliteľnou súčasťou boli Všeobecné obchodné podmienky a sadzobník poplatkov banky. Na základe zmluvy bol žalovanému povolený úverový limit 300,- € a dohodnutá variabilná úroková sadzba vo výške 19,90 % ročne. Od 1.12.2015 bola výška povoleného prečerpania 0,- €. Žalovaný sa dostal do nepovoleného prečerpania v sume, ktorá ku dňu podania žalobného návrhu činila sumu 415,34 €, čo vyplýva z výpisov z účtu žalovaného za obdobie od 20.6.2014 do 27.1.2016 ako rozdiel medzi všetkými debetnými a kreditnými transakciami na účte, kedy banka zatvorila účet žalovaného, ktorý žalovaný bez zbytočného odkladu nevyrovnal. Žalobca podanou žalobou žiadal priznať okrem dlžnej istiny aj príslušný úrok zodpovedajúci nepovolenému prečerpaniu vo výške 28 % ročne z dlžnej sumy od 28.1.2016 do zaplatenia, pričom sa žalobca odvolával na ustanovenia Všeobecných obchodných podmienok (bod 3.8, bod 3.12) a Sadzobníka poplatkov. Rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. k. 16 Ps/4/2015-79 zo dňa 18.4.2016 bol žalovaný obmedzený v spôsobilosti na právne úkony tak, že okrem iného nemôže robiť právne úkony formou uzatvárania zmlúv, okrem kúpnych zmlúv s kúpnu cenou neprevyšujúcou 10,- €. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.5.2016. Za opatrovníčku súd ustanovil Z. E., K.. X.X.XXXX, ktorá ho zastupuje, preto súd konal s opatrovníčkou žalovaného. Žalovaná na pojednávaní uznala dlh žalobcu, avšak vzhľadom k majetkovým pomeroch rodiny navrhla splácať žalovanú sumu v mesačných splátkach po 100,- €.

19. Podľa bodu 3.8 Všeobecných obchodných podmienok v znení účinnom od 1.7.2016 (ďalej len „VOP“), klient musí mať na bežnom účte dostatok peňažných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru poskytnutého bankou, na poplatky v zmysle Sadzobníka a akýchkoľvek záväzkov voči banke.

20. Podľa bodu 3.12 VOP, pri zúčtovaní úrokov, poplatkov, operácií prostredníctvom platobných kariet, opravnom zúčtovaní, uplatnení zrážkovej dane, v prípadoch dohodnutých medzi bankou a klientom ako aj v iných prípadoch môže dôjsť k nepovolenému prečerpaniu bežného účtu. Nepovolené prečerpanie je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom banka umožňuje majiteľovi účtu nakladať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte. Ak nepovolené prečerpanie

nastane, musí ho majiteľ účtu bez zbytočného odkladu vyrovnať. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu.

21. Z obsahu žalobcom predložených Úrokových sadziieb produktov I. časť Občania, účinné od 1.7.2016 súd zistil, že v časti úrok pri nepovolenom prečerpaní účtu je sadzba dohodnutá na 28 % ročne. Úrokové sadzby žalobca pravidelne zverejňuje na stránke banky a sú dostupné aj na pobočkách banky.

22. Podľa ust. § 708 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

23. Podľa ust. § 710 Obchodného zákonníka, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

24. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

25. Podľa § 1 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z., na spotrebiteľský úver vo forme prekročenia sa vzťahujú ustanovenia §1, § 2, § 9 ods. 6, 7, § 11, § 20, § 21 a § 23 až § 27.

26. Podľa ust. § 2 písm. a) a písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa ust. § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z., sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

28. Podľa § 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z., sa prekročením rozumie automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania.

29. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ak ide o zmluvu o otvorení bežného účtu a existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru, podmienkach, ktoré upravujú jej uplatňovanie, indexe alebo referenčnej sadzbe, ktorá sa vzťahuje na pôvodnú úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, sankciách, úrokoch z omeškania a poplatkoch za toto prekročenie a podmienkach, za ktorých sa tieto poplatky môžu meniť.

30. Podľa ust. § 18 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ak ide o prekročenie, ktoré trvá viac ako jeden mesiac, veriteľ bezodkladne informuje spotrebiteľa písomne alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o

a/ prekročení,

b/ výške prekročenej čiastky,

c/ úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru,

d/ akýchkoľvek uplatniteľných sankciách, poplatkoch alebo úrokoch z omeškania,

e/ iných možnostiach riešenia tohto prekročenia vrátane ponuky iných úverových produktov.

31. Podľa ust. § 18 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z., na prekročenie sa vzťahujú ustanovenia o najvyššej prípustnej výške odplaty podľa Občianskeho zákonníka.

32. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

33. V prejednávanej veci vznikol záväzok žalovaného zo zmluvy o bežnom účte, uzatvorenej podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Ak ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský. Pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobcom a žalovaným na základe zmluvy o bežnom účte uzavretej dňa 20.6.2014 a zmluvy o povolenom prečerpaní na účte zo dňa 15.10.2014 je vzťahom občianskoprávnym a táto zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere vo vzťahu k nepovolenému prečerpaniu, ktoré je predmetom tohto konania podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, preto sa na právny vzťah, ktorého účastníkom je spotrebiteľ, vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

34. V prvom rade súd posúdil splnenie podmienok konania. Z úradnej činnosti zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. k. 16Ps/4/2015-79 zo dňa 18.4.2016 bol žalovaný obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, okrem iného aj na uzatváranie zmlúv s výnimkou kúpnych zmlúv s kúpnu cenou neprevyšujúcou 10,- €. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31.5.2016. Súd konštatuje, že v čase uzatvorenia zmluvy t.j. dňa 20.6.2014, resp. dňa 15.10.2014 ešte nebol žalovaný obmedzený v spôsobilosti na právne úkony. Preto žalovaný uzatvoril zmluvu ako plne spôsobilý na právne úkony vrátane uzatvorenia zmluvy o bežnom účte. Súd má za to, že je splnená podmienka konania a to, že žalovaný bol v čase uzatvorenia zmlúv procesne spôsobilý.

35. Pokiaľ ide o samotný charakter nepovoleného prečerpania, z bodu 3.12 VOP vyplýva, že v prípade ak sa majiteľ účtu dostane do nepovoleného prečerpania, je povinný toto prečerpanie bez odkladu vyrovnať. Počas doby prečerpania je povinný platiť dohodnutý úrok z nepovoleného prečerpania.

36. Z predloženého výpisu z účtu žalovaného je zrejmé, že ku dňu 27.1.2016 banka previedla interným prevodom dlh klienta vo výške 415,34 € (č. l. 31 spisu).

37. V predmetnom spore sa žalobkyňa domáha zaplatenia sumy 415,34 € s príslušenstvom. Žalovaná suma tvorí rozdiel medzi kreditnými a debetnými operáciami, pričom medzi debetné operácie patria rôzne poplatky a úroky.

38. Debetné obraty pozostávajú z výberov hotovosti z ATM banky a platby kartou spolu v sume 4.742,36 € a kreditné transakcie pozostávajú z prijatých platieb spolu v sume 4.327,02 €, čo mal súd preukázané z výpisov z účtu žalovaného, resp. z údajov uvedených žalobcom, preto žalobcovi patrí suma 415,34 € tak, ako sa jej zaplatenia domáha. Súd viazaný názorom krajského súdu má za to, že zmluva o bežnom účte a zmluva o povolenom prečerpaní obsahujú všetky podstatné zákonné náležitosti. Žalovaný bez zbytočného odkladu nevyrovnal zostatok na účte. Nakoľko rozsudkom zo dňa 31.1.2019 bola súdom právoplatne priznaná suma 188,37 €, súd vo výroku I zaviazal žalovaného na zaplatenie zvyšku tejto sumy vo výške 226,97 €.

39. Žalobca žiadal ďalej priznať úrok vo výške 28 % ročne zo sumy 415,34 € od 28.1.2016 (deň nasledujúci po uzatvorení účtu žalovaného) do zaplatenia titulom nepovoleného prečerpania. Žalobcom požadovaný úrok zo sumy prekročenia vo výške 28 % ročne má podľa názoru súdu povahu sankčného úroku a predstavuje neprípustné obchádzanie kogentného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovuje právo veriteľa požadovať pri omeškaní s plnením peňažného dlhu popri plnení i úroky z omeškania. Výška úrokov z omeškania je upravená § 3 nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z. a je vzhľadom na jej naviazanie na základnú úrokovú sadzbu ECB variabilná. V každom období je však rádovo nižšia ako žalobcom požadovaný sankčný úrok vo výške 28 % ročne. Sankčný úrok vo

výške 28 % ročne je vo výške zjavne neprimeranej zabezpečenému záväzku a zásadne znevýhodňuje spotrebiteľa. Svojim spôsobom tak žalobca obchádza zákon.

40. V bode 3 Zmluvy o povolenom prečerpaní na účte bolo dohodnuté, že prekročenie limitu povoleného prečerpania bude nepovoleným prečerpaním a bude mať za následok vznik povinnosti platiť popri dohodnutom úroku tiež úrok z omeškania vo výške 5% p.a. z prekročenej časti limitu povoleného prečerpania a prípadne tiež zrušenie limitu, čo bolo bankou vykonané aj v tomto prípade. Zmluva ďalej výšku tohto dohodnutého úroku neupravuje. Žalobca v konaní tvrdil, že úrokové sadzby sú zverejnené na webovom sídle žalobcu a tiež v pobočkách banky, čím je podľa jeho názoru splnená povinnosť podľa ust. § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. S uvedeným tvrdením žalobcu súd nesúhlasí a poukazuje na ním uvádzané znenie ust. § 18 ods. 1 zákona, ktorý uvádza, že veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa pravidelne v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi o úrokovej sadzbe spotrebiteľského úveru. Za iné trvanlivé médium je možné považovať akýkoľvek nástroj, ktorý umožňuje klientovi uchovávať informácie určené jemu osobne spôsobom dostupným pre budúce použitie na čas zodpovedajúci účelu týchto informácií a umožňuje nezmenenú reprodukciu uložených informácií (napr. e-mail, internet/mobile banking, USB kľúč, CD, DVD, pamäťová karta, pevný disk počítača atď.). V žiadnom prípade to však nemôže byť webová stránka banky, preto nie je možné považovať takúto dohodu o úroku za súčasť zmluvy, kde absentovala jej výška. Z predložených dôkazov súd nemal preukázané, aby sa žalobca so žalovaným dohodol na poskytovaní služieb internetového bankovníctva, predmetný úrok nevyplýva ani z výpisu z účtu za obdobie od 1.1.2016- 27.1.2016 a iné výpisy po tomto období súdu neboli predložené, nakoľko ich banka už nevyhotovovala, keďže účet žalovaného bol zatvorený. Taktiež súd z týchto dôvodov nesúhlasí s názorom žalobcu, že ide o odlišný inštitút od zákonného úroku z omeškania z dôvodov uvedených vyššie.

41. V zmysle uvedeného súd preto moderoval výšku sankčného úroku a žalobcovi nepriznal požadovaný sankčný úrok vo výške 28 % ročne zo sumy 415,34 € od 28.1.2016 do zaplatenia, ale priznal mu len zákonný úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 415,34 € od 28.1.2016 do zaplatenia.

42. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Obč. zák.).

43. Podľa ust. § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

44. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu teda k 28.1.2016 bola 0,05 % a úrok z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyšší.

45. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení, súd preto žalobe žalobcu čiastočne vyhovel a zaviazal žalovaného, aby žalobcovi zaplatil ešte sumu 226,97 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 415,34 € od 28.1.2016 do zaplatenia. V prevyšujúcej časti, z dôvodov vyššie uvedených, súd žalobu zamietol.

46. Súd povolil zaplatenie žalovanej sumy v splátkach vo výške 100,- € vždy k 20. dňu v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich, t.j. stačí, že žalovaný neuhradí jednu splátku a bude povinný uhradiť celý zostávajúci dlh. Pri povolení splácania žalovanej sumy súd prihliadol na aktuálnu majetkovú situáciu žalovaného a jeho opatrovníčky, ktorí momentálne žijú v podnájme, opatrovníčka je síce zamestnaná, ale poberá len minimálnu mzdu, ktorá je jej jediným príjmom, nevlastní žiaden hnutelný, ani nehnuteľný majetok, preto navrhla súdu platenie mesačných splátok vo výške 100,- €, čo súd vyhodnotil ako primerané vzhľadom k výške priznanej sumy žalobcovi, aj v záujme vykonateľnosti rozsudku súdu. Súd dáva žalovanému, resp. jeho opatrovníčke do pozornosti, že žalovaný je povinný

okrem súdom priznanej sumy zaplatiť ešte sumu 188,37 €, ktorá bola právoplatne priznaná rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 31.1.2019, ktorý nadobudol vo výroku I právoplatnosť dňa 30.3.2019, ktorú už je povinná zaplatiť. Súdom priznanú sumu 226,97 € a úroky z omeškania bude platiť v splátkach ako súd uviedol vyššie.

47. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

48. O trovách konania súd rozhodol vo výroku III v zmysle ust. § 257 CSP tak, že žalobcovi nepriznal náhradu trov konania (prvoinštančného ako aj odvolacieho), nakoľko mal za to, že sú tu dané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie trov konania žalobcovi. Súd prihliadol na to, že v konaní je žalovaný pre obmedzenie spôsobilosti na právne úkony zastúpený opatrovníčkou, pričom vzal do úvahy aj zdravotný stav žalovaného, ktorý trpí duševnou poruchou- ľahkou mentálnou retardáciou (ľahká až stredne ťažká debilita) a organickou poruchou osobnosti, pričom ide u neho o stav trvalý (súd vychádzal z rozsudku o obmedzení spôsobilosti na právne úkony), preto by podľa názoru súdu nebolo spravodlivé, aby ho súd zaviazal na zaplatenie trov konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Súd vychádzal aj z toho, že žalobca nebol v konaní právne zastúpený a vzniknuté trovy preto nie sú neprimerane vysoké. Žalobca sa pojednávania dňa 1.10.2020 osobne nezúčastnil, pričom súd konal v jeho neprítomnosti, preto mu súd nemohol umožniť vyjadriť sa k použitiu ust. § 257 CSP a z dôvodu hospodárnosti konania ho nevyzýval písomne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice II.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).